
CYD-BWYLLGOR GwE
22.09.2017

Yn bresennol:

Y Cyngorwyr: Gareth Thomas – Cadeirydd (Cyngor Gwynedd), Phil Wynn – Is Gadeirydd (Cyngor Bwrdeistrefol Sirol Wrecsam), Meirion Jones (Sir Ynys Môn), Huw-Hilditch-Roberts (Sir Ddinbych), Ian Roberts (Cyngor Sir y Fflint), Garffild Lewis (Cyngor Bwrdeistrefol Conwy).

Aelodau Cyfetholedig heb bleidlais: Mair Herbert (Cynrychiolydd Ysgolion Uwchradd), Alison Fisher (Cynrychiolydd Llywodraethwyr).

Swyddogion heb bleidlais: Delyth Molyneux (Cyngor Sir Ynys Môn), Dr Lowri Brown (Cyngor Bwrdeistrefol Conwy), Claire Homard (Cyngor Sir y Fflint), Karen Evans (Cyngor Sir Dinbych), Garem Jackson (Cyngor Gwynedd), Ian Roberts (Cyngor Bwrdeistrefol Sirol Wrecsam).

Hefyd yn bresennol: Arwyn Thomas (Rheolwr Gyfarwyddwr GwE), Dr Alwyn Jones (Cyfarwyddwr Cynorthwyol GwE), Rhys Howard Hughes (Cyfarwyddwr Cynorthwyol GwE), Susan Owen Jones (Rheolwr Busnes GwE), Iwan Evans (Pennaeth Gwasanaeth Cyfreithiol yr Awdurdod Lletyol – Cyngor Gwynedd), Dafydd L. Edwards (Pennaeth Cyllid y Awdurdod Lletyol), Sioned Williams (Swyddog Cefnogi Aelodau'r Awdurdod Lletyol – Cyngor Gwynedd), a Ian Howse ac Lauren Parsons (Deloitte) ar gyfer Eitem 5.

1. YMDDIHEURIADAU

Rita Price (Esgobaeth Wrecsam), Jonathan Morgan (Cynrychiolydd Ysgolion Arbennig), Dr Gwynne Jones (Cyngor Sir Ynys Môn), Steve Vincent (Llywodraeth Cymru).

2. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

Ni dderbyniwyd datganiad o fuddiant personol gan unrhyw aelod oedd yn bresennol.

3. MATERION BRYD

Nid oedd unrhyw faterion bryd.

4. COFNODION Y CYFARFOD BLAENOROL

Derbyniwyd y cofnodion o'r pwyllgor hwn a gynhaliwyd ar y 20 Gorffennaf, 2017, fel rhai cywir.

5. CYFRIFON TERFYNOL AM Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 MAWRTH 2017

Cyflwynodd Pennaeth Cyllid y Awdurdod Lletyol yr adroddiad ac eglurwyd bod y Datganiad wedi bod yn destun archwiliad gan Deloitte, archwilwyr allanol apwyntiwyd gan Archwilydd Cyffredinol Cymru.

Adroddodd Cynrychiolydd Deloitte bod yr archwiliad Deloitte wedi ei gwblhau a bod yr adroddiad, yn gyffredinol, yn adlewyrchu yn dda iawn ar GwE a'r Cydbwyllgor. Nodwyd bod dau fân newidiadau wedi'u gwneud i'r adroddiad, gan gynnwys ail-strwythuro paragraff ar

waelod tudalen 15 a gwall 'typo' yn nhabl ar dudalen 31, a godwyd gan Deloitte ar ôl i'r agenda gael ei yrru i'r Cydbwyllgor.

Esboniwyd mai'r cam nesaf, os caiff yr adroddiad ei dderbyn gan y Cydbwyllgor, fydd i'r Cadeirydd a Pennaeth Cyllid yr Awdurdod Lletyol i lofnodi'r Llythyr Cynrychiolaeth a'i yrru yn ôl i Deloitte.

PENDERFYNIWYD: I dderbyn yr adroddiad fel mae wedi ei addasu.

6. ADRODDIAD CYCHWYNNOL AR BERFFORMIAD RHANBARTH

Cyflwynwyd yr adroddiad gan Rheolwr Gyfarwyddwr GwE, diolchodd i staff addysgol y rhanbarth am eu gwaith caled i gyflawni'r canlyniadau, a nodwyd y canlynol:

- Nid yw'r canlyniadau yn ganlyniadau terfynol ar hyn o bryd ac mae posibilrwydd y caiff eu newid.
- Mae perfformiad Cyfnod Sylfaen wedi cynyddu ar draws y rhanbarth, y cynnydd mwyaf ar lefel genedlaethol. Er hyn, mae perfformiad GwE yn is na'r disgwyl o fewn y pedwar consortiwm (trydydd). Nodwyd bod angen sylw pellach mewn rhai awdurdodau o fewn y rhanbarth gan gynnwys Conwy ac i ddarganfod os oes problemau gyda'r asesiad neu'r addysgu.
- Mae perfformiad Cyfnod Allweddol 2 yn dda iawn ac mae GwE wedi codi i'r safle cyntaf ymhlith y pedwar consortiwm.
- Mae'r cynnydd yng Nghyfnod Allweddol 3 wedi bod yn gadarn yn 2017 ond mae sylw pellach wedi ei adnabod ar gyfer Wrecsam.
- Roedd AT yn awyddus i ganolbwyntio ar canlyniadau Cyfnod Allweddol 4 yn y cyfarfod. Pwysleisiodd bod y manylebau TGAU ar gyfer Saesneg, Cymraeg, Mathemateg a Gwyddoniaeth wedi newid, ac felly mae'r gwaelodlin ar gyfer 2017 yn hollol newydd. Cafodd Mathemateg ei adnabod fel adran yw wella. Yn ogystal, nodwyd bod problemau ynglŷn a denu penaethiaid Mathemateg i ysgolion y rhanbarth. Yn ddiweddar, mae 31 pennaeth Mathemateg newydd wedi eu penodi ar draws y rhanbarth sy'n peri risg i'r adran berfformio yn dda os nad ydynt yn derbyn y cefnogaeth sydd angen.
- Nodwyd bod Cyfnod Allweddol 5 yn destun blaenoriaeth cenedlaethol. Mae'n gymhleth dadansoddi'r data am fod y model cyflwyno yn amrywio oddi fewn awdurdodau ar draws y rhanbarth.

Nodwyd bod Cyfnod Sylfaen yn destun pryder yng Ngwynedd ac angen mwy o sylw. Gofynnwyd os yw'r broblem o ddenu penaethiaid Mathemateg yn un genedlaethol.

Pwysleisiwyd bod denu penaethiaid Mathemateg i ysgolion yn anodd iawn, ond ei fod yn haws i'r ysgolion mawr am eu bod gyda'r arian i'w cadw yn y swydd. Awgrymwyd mai un ateb fydd i benodi penaethiaid uwchben y consortiwm a fyddai'n galluogi'r posibilrwydd i symud penaethiaid o gwmpas ysgolion yn ôl yr angen – bydd hyn angen trafodaeth pellach.

Nodwyd bod Llywodraeth Cymru wedi lansio ymgynghoriad ar Bapur Gwyn yn ymwneud a Addysg 16+ a gofynnwyd i'r Cyd-Bwyllgor os oedd rhywun yn bresennol yn y cyfarfod yn ymwneud a'r papur a gynhaliwyd yn Llanelwy yn ddiweddar.

Nodwyd bod yr awdurdodau heb dderbyn Papur Gwyn gan y Llywodraeth ac eu bod heb ymgynghori gyda'r awdurdodau yn y rhanbarth. Cwestiynwyd pam bod y Llywodraeth heb gynnwys barn asiantaethau allweddol yn y maes yn yr ymgynghoriad a bod yn mater yn annerbyniol.

Cadarnhawyd bod GwE wedi cael eu tynnu mewn i drafodaeth cychwynnol gyda'r Llywodraeth ynglŷn a'r ymgynghoriad.

Gofynnwyd sut yr rydem am fesur ein cynnydd amser yma blwyddyn nesaf er mwyn codi safonau ac i ddadansoddi'r manylion.

Esboniwyd bod GwE am adrodd ar ddata byw, hynny yw, edrych ar ffactorau fel penaethiaid Gwyddoniaeth, Gwaith Cwrs, a'r nifer o ddysgwyr sydd wedi eistedd eu arholiadau yn barod, a dadansoddi y wybodaeth yma. Bydd GwE hefyd yn gweithio'n agos gyda adrannau ac ysgolion gwahanol i sicrhau eu bod ar y trywydd iawn i gyrraedd eu targedau. Bydd adrodd ar ddata byw yn galluogi GwE i symud adnoddau yn gynt ac yn ôl yr angen i atal materion rhag codi.

Nodwyd y byddai mwy o graffu manwl yn codi'r cwestiwn o sut yr rydem yn ymdrin ag atebolrwydd ac yn galluogi dull mwy cyson o rheoli ein atebolrwydd.

Codwyd y pwynt bod angen gwell eglurhad ynglŷn a hawl ysgolion am gymorth, ac ein bod angen gweithio mewn partneriaeth i wneud hyn yn glir. Mae tuedd i ysgolion sydd yn derbyn cymorth i fod yn rhy ddibynnol ar y cymorth hynny ar ôl amser, ac yn dod yn ateb tymor byr, nid ateb tymor hir.

PENDERFYNWYD: Yr adroddiad i ddod yn ôl i'r Cydbwyllgor unwaith y mae'r canlyniadau yn derfynol.

7. ARGYMHELLION ESTYN - CYNNYDD

Eglurodd Rheolwr Gyfarwyddwr GwE y bydd Estyn yn ymweld â GwE ar 16 Hydref yn dilyn Arolygiad Rhanbarthol Estyn a gynhaliwyd ym mis Ebrill 2016. Bydd Estyn yn adrodd ar y cynnydd sydd wedi ei wneud yn erbyn y chwech argymhelliad a cafodd eu cynnwys yn adroddiad Estyn wedi'r ymchwiliad yn 2016.

Bydd cyfarfod Cydbwyllgor GwE arbennig yn cael ei gynnal ar 4 Hydref 2017 er mwyn i aelodau'r pwyllgor mynegi eu barn ar gynnydd yn erbyn y chwech argymhellion.

PENDERFYNWYD: Derbyn yr adroddiad.

8. RHEOLI PERFFORMIAD STAFF GwE

Cyflwynodd yr adroddiad gan Gyfarwyddwr Cynorthwyol GwE a nodwyd y canlynol:

- Mae polisi Rheoli Perfformiad Staff GwE wedi ei ddiwygio i adlewyrchu'n well ar y Cynllun Busnes Rhanbarthol, a'r strwythur atebolrwydd a staff newydd.
- Yn dilyn y polisi newydd, bydd staff GwE yn mynd drwy drefn Rheoli Perfformiad flynyddol bob mis Hydref a fydd yn cael ei adolygu pob chwarter i fonitro cynnydd.
- Bydd y newidiadau yn darparu mwy o gyfleodd datblygu i staff ac yn rhoi mwy o adborth a chefnogaeth er mwyn iddynt gyrraedd eu hamcanion. Bydd hefyd yn galluogi staff i fod yn fwy hyblyg o'i hamcanion, drwy eu galluogi i adolygu a diwygio eu cyfeiriad, os oes angen, yn ystod y flwyddyn.

PENDERFYNWYD: Derbyn y polisi.

9. TARGED ARBEDION EFFEITHLONRWYDD

Cyflwynwyd yr adroddiad gan DLE a nodwyd bod targed arbedion effeithlonrwydd o £131,967 yn y gyllideb sylfaenol ar gyfer 2017/18. Esboniodd bod GwE yn tanwario yn hanesyddol oherwydd bod grantiau yn dyrannu yn hwyr yn y flwyddyn ariannol, a bod priodoli incwm

grantiau yn broblemus oherwydd gwaith gweinyddu a gweithredu. Derbyniwyd bod angen gweinyddu grantiau yn well yn y dyfodol.

Nodwyd bod cyllideb addysg wedi ei warchod hyd yma ond beth sydd yn mynd i ddigwydd yn y dyfodol os bydd mwy o doriadau.

Nodwyd ei bod yn amhosib rhagweld hyn, a bydd yn rhaid ymateb i bethau fel y byddent yn digwydd.

Nodwyd y byddai'n rhaid i GwE ddilyn yr un cwrs a'r awdurdodau lleol, hynny yw, beth bynnag yw'r cyfyngiadau ariannol mae'r awdurdodau yn ei wynebu, bydd yn rhaid i GwE addasu ei gyllideb.

Pwysleisiwyd bod cytundeb rhyng-awdurdod GwE yn gosod model ariannu cytunedig. Bydd rhaid i addasiadau i'r cyfraniadau dderbyn cytundeb y partneriaid.

Nodwyd gofynion mewn meysydd gwasanaeth, yn enwedig gwasanaethau statudol, yn effeithio ar y gyllideb mewn gwasanaethau eraill.

PENDERFYNWYD: Derbyn yr adroddiad.

10. CYLLIDEB GwE 2017-18 – ADOLYGIAD CHWARTER 1

Cyflwynodd Pennaeth Cyllid yr Awdurdod Lletyol yr adroddiad gan nodi bod adolygiad cychwynnol yn amcangyfrif gorwariant net o £10,660 yn erbyn y gyllideb, a bod trosiant staff a'r cyfnod pryd oedd y Rheolwr Gyfarwyddwr mewn swydd dros dro wedi arwain at danwariant un-tro cymharol fechan.

PENDERFYNIWYD: Derbyn yr adroddiad.

11. CALENDR CYFARFODYDD

Bydd y cyfarfod nesaf yn cael ei gynnal ar y 4ydd Hydref 2017.

Nodwyd bod un diwygiad wedi bod yng nghalendr cyfarfodydd, a bydd y Cyd-Bwyllgor mis Chwefror 2018 yn cael ei gynnal ar y 21 Chwefror 2018.

Dechreuodd y cyfarfod am 10:30am a daeth i ben am 11:50.